

kel van tele. Az előbbi bemutatták Kolozsvárt, 1911. október 30-án, majd a kolozsvári együttes budapesti vendégszereplése alkalmából eljátszották a Magyar Színházban is, 1912. máj. 4-én. Az utóbbit bemutatták a »Nyugat« rendezésében a Vígszínházban, 1911. jan. 29-én. Később a Dunaparti Színház is műsorra tűzte. Az Új Színház is bemutatta: 1929. ápr. 13-án. Ezenkívül olaszból fordította a következőket: »Angelica«, »Galathea«, »A pástorkirály«, »Amintás«. Sem kora, sem a közvetlenül következő idők nem ismerték fel benne a lángészt. Esményképe, Lilla, örökre elérhetetlen maradt számára, művei nem találtak pártfogóra, sokat hányódott mindenfelé, sokszor ülte meg szívét az elkeseredés. E korszakban, legfőbb munkásságának idején, remény és csüggedés közt ingadozván, hol bölcselkedő, (»A lélek halhatatlanságáról«), hol pajzán (»Dorrottya vagy a dámák diadala a farsangon«), hol vágyakozó és lemondó, (»A magánossághoz«), de mindig és mindenben költő. Korai halála sem enyhítette bírálóinak szigorát. Kölcsey, Kazinczy megütköztek olykor parlagi stílusán, bár nagy tehetségét nem tudták elvitatni. Ez utóbbi indítványára közadakozásból síremléket akartak állítani a költőnek, melyre ugyancsak Kazinczy indítványozta a feliratot: »Árkádiában éltem én is...« Az ismeretlen Árkádia-szót a jámbor debreceni polgártársak félreértvén, ez »Árkádiai pör« címen az ismert irodalmi vita keletkezésére szolgált okul. Debrecen városa Csokonai sírja fölé vas emlékoszlopot emelt, szülőházát emléktáblával jelölte meg, 1871-ben, saját erejéből díszes ércszobrot állított emlékének, mely Izsó Miklós alkotása. Az 1890-es években Csokonai-kör alakult a költő emlékének és költészetének pártfogolása céljából, halálának százados évfordulója alkalmából pedig Debrecen város fényes ünnep keretében (1905. máj. 20—21-én) Csokonai-kiállítás rendezett és szülőházát múzeum céljára megvásárolta 72.000 koronáért, itt helyezvén el a Csokonai-kör ereklyetárgyait. 1905. nov. havában mozgalom indult meg, hogy a debreceni városi színházat ezentúl a költő nevével nevezzék. Az eszme tulajdonképpen Makó Lajos színingazgatóé volt még 1902-ben. Csokonai alakját színpadra vitte Csathó Kál-

mán »Lilla« c. színjátékában. Bem. a Nemzeti Színházban, 1928. febr. 10-én. (Vajda Ella).

Csókonszerzett völegény, énekes vj. 3 felv. Irta: *Szigeti József*. Zen. szerz.: *Serly Lajos*. Bem. 1883. dec. 3-án, Nép-színház. Szereposztása: Csontai Lőrinc: Horváth Vince, Béla: Rónay Gyula, Ábrai Irén: Pálmay Ilka, Futaki: Solymossy Elek, Ripacs: Tihanyi Miklós, Nefejejts: Pártényiné. Felújították a Vígszínházban, 1902. okt. 14-én, *Molnár Ferenc* átdolgozásával, midőn Ábrai Irént Fedák Sári játszotta. 1908. szept. 19-én u. o. Kornai Bertával adták. A Városi Színházban bemutatták 1928. febr. 18-án, *Verő György* átdolgozásában.

Csokor Theodor, magyar származású német író, sz. 1885-ben. Színműve: »Thermidor«, dráma 1 felv. Ford.: *Karinthy Frigyes*. Bem. 1912. április hó 19-én, Új Színpad. (Dr. Bárdos Artur igazgatása alatt.)

Csolnakosy Gyula, színész, sz. 1873. dec. havában *Makón*. Színpadra lépett 1898. virágvasárnapján, *Jeszenszky Dezső*-nél. — Neje: *Gyurcsék Gizella*, színésznő, sz. 1886. dec. 2-án, *Budapesten*. Színpályára lépett 1906-ban.

Csoma Róza, színésznő, sz. 1874. máj. 17-én, *Sámsonban*. Színpadra lépett 1895. ápr. 1-én, Kolozsvárott.

Csoma fáty Sándor, színházi karmester, sz. 1882. szept. 9-én, színházi működését megkezdte 1909-ben.

Csoma Irma, színésznő, sz. 1885. márc. 22-én, *Szekszárdon*. Színpadra lépett 1913. júl. havában.

Csomor Lajos, színész, sz. 1900. jan. 3-án, *Jászberényben*. Színpadra lépett 1920. szept. 1-én.

Csomor Lajos, színész, sz. 1900. nov. 22-én, *Budapesten*. Színpályára lépett 1928. szept. 1-én.

Csomós Ferenc, színész, sz. 1896. aug. 31-én, *Debrecenben*. Színpadra lépett 1923. máj. havában.